

В доповіді на XXII з'їзді Комуністичної партії України

М. В. Підгорний Г О В О Р И В :

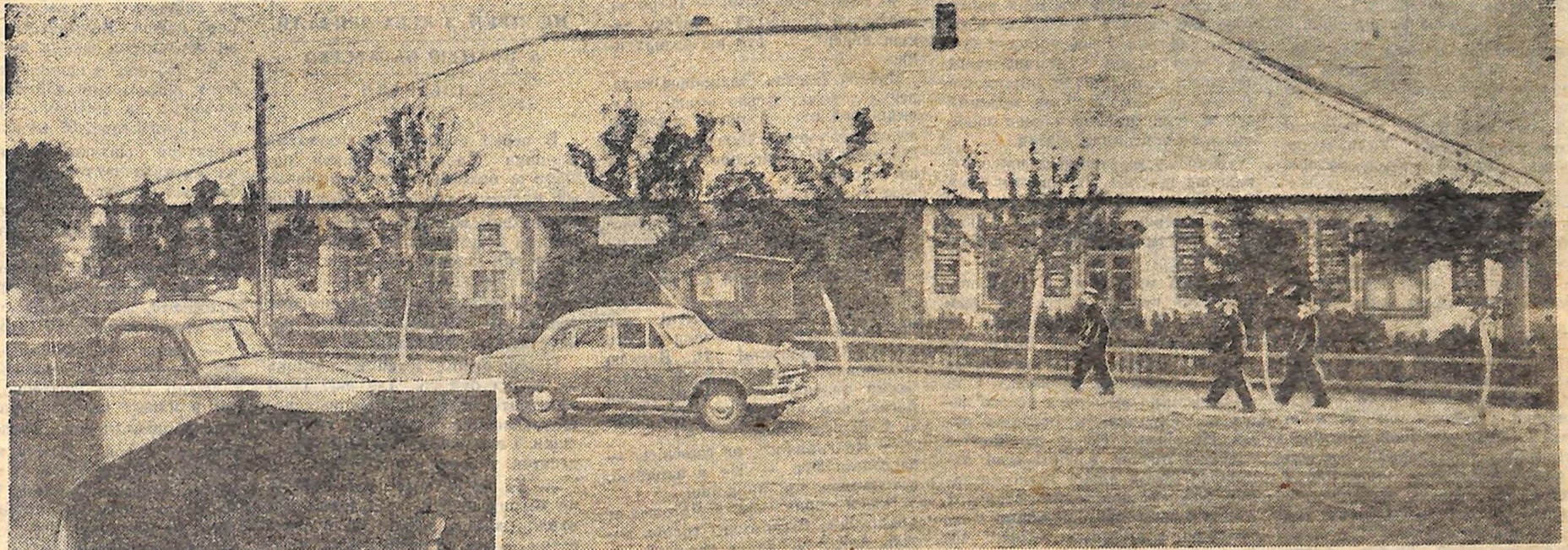
На знімку: загальний вигляд польового табору третьої комплексної бригади колгоспу імені Татарбунарського повстання. Внизу — голова партії В. З. Тур.

«...В республіці вже є багато колгоспів, що досягли такого рівня виробництва, який дає їм можливість все повніше задовольнити різнобічні потреби колгоспників за рахунок громадського господарства. Це яскраво видно на прикладі колгоспу імені Татарбунарського повстання Одеської області, який з 1955 року очолює талановитий організатор тов. В. З. Тур. Колгосп взяв на себе всі турботи по утриманню дітей дошкільного і шкільного віку, забезпечує їх безплатним харчуванням. Тут працюють 5 дитячих садків, цілорічні і сезонні дитячі ясла, діє табір-санаторій, є також дитяча лікарня на 50 ліжок. Колгоспники похилого віку одержують пенсії, а до послуг усіх колгоспників і колгоспниць — власний санаторій. В колгоспі є клуб, у кожній бригаді — літні кінотеатри, добре

обладнані польові табори з кімнатами для відпочинку. Село все більше перетворюється в населений пункт міського типу.

Такий досвід заслуговує вслякого вивчення і поширення, тим більше, що відповідно до проекту нової Програми КПРС, в міру зміцнення економіки колгоспів, нам необхідно буде докорінно перебудувати села. Це вимагає прискорити складання схем районного планування сільських адміністративних районів та генеральних планів забудови сіл, щоб нове будівництво укладалося в архітектуру майбутніх укрупнених населених пунктів міського типу».

Репортаж наших кореспондентів з колгоспу імені Татарбунарського повстання читайте на 2-й 3-й сторінках газети.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання V
№ 120 (471)

Неділя, 8 жовтня 1961 р.

Ціна 2 коп.

В ділах і помислах наших

ПРАВОФЛАНГОВІ

В ОДНОМУ з розділів проекту Програми КПРС говориться: «Праця і дисципліна не будуть тягарем для людини; трудова діяльність перестане бути тільки засобом для життя і перетвориться в справжню творчість, джерело радості». Не один з нас олівцем підкреслював це положення партійного маніфесту, не один погляд зупинявся на цих чітких пророчих словах.

Правда, зустрічаються ще в житті скептики. Але буде саме так, як намріяла партія. Коли був опублікований проект Програми КПРС, в перші ж дні з ним ознайомились всі виробничники в кожному цеху агрегатного заводу. Та й чи могло бути інакше на підприємстві, яке в повному складі вирішило боротися за звання колективу комуністичної праці? Адже новий документ дає відповідь на питання, як саме виховувати людину комуністичного завтра, як будувати комунізм.

Незабаром в цехах почали проходити збори по обговоренню проекту Програми КПРС. Відбулись вони і в бригаді Володимира Бубели, яка працює в ремонтному цеху на дільниці по нестандартному устаткуванню.

В складі бригади шість беручих до роботи хлопців. Цей колектив одним з перших на заводі став виконувати семигодинне завдання за шість годин, першим підхопив почин бригади Альбіни Кравцової з «Червоної зірки» — вступив у змагання за звання бригади комуністичної праці імені XXII з'їзду КПРС.

Зав'язалася дружня, пристрасна розмова товаришів по роботі. Хіба ж можна не поділитися своїми запевнітими думками з друзями, не викласти, що хвилює кожного.

— Добре, що в проекті Програми так детально говориться про моральне обличчя будівника комунізму, — звернув-

ся Володимир Бубела до членів бригади. — Вірно те, що дармодів треба первиховувати. Але боротись з ними слід активніше, рішучіше, не проявляти нікому непотрібного лібералізму. А то можна іноді спостерігати таке: з якимось трутнем так носяться, так вмовляють його взятися за розум. А він і в вус не дме. Різкіші заходи треба вживати також проти хуліганів, п'я-

ЗАДАЮТЬ ТОН

ниця, які своїми вчинками нерідко отруюють життя людям.

— Партія вважає, що будівники комунізму повинні сумлінно працювати на благо суспільства, проявляти високу свідомість, — продовжив думку товариша Анатолія Черічанський. — А давайте подивимось, як ми самі ставимось до роботи. Чи так, як це вимагає сформульований у проекті Програми моральний кодекс?

І Анатолій розповів про те, як в бригаді вишукуються додаткові резерви підвищення продуктивності праці, запроваджуються раціоналізаторські пропозиції.

Цікавими були виступи й інших молодих робітників. На честь XXII з'їзду КПРС члени бригади взяли на себе підвищені зобов'язання: достроково виготовити стени для випробування нового виду продукції — водопомпи «СМД-14».

Коли наступив останній передз'їздивський місяць, комсомольсько-молодіжна бригада Володимира Бубели стала на трудову вахту і оголосила «місячник комуністичної праці». Хлопці дали слово, що протягом цього періоду виконують половину об'єму робіт по виготовленню конвеєра для транспортування гідронасосів «НШ-32» із складального цеху на фарбування. Намітили вони й таке зобов'язання: в найкоротший строк виготовити пристосування до кукурудзяних комбайнів для підшефного колгоспу.

В. ОЛЕКСІЄВ.

м. Кіровоград.

Сердечне поздоровлення німецьким друзям

Перший секретар Центрального Комітету КПРС, Голова Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущов і Голова Президії Верховної Ради СРСР Л. І. Брежнев палко поздоровили керівників Німецької Демократичної Республіки Вальтера Ульбріхта, Отто Гротевольа, Йоганнеса Дікмана, Еріха Корренса і всіх трудящих НДР з нагоди 12-х роковин з дня проголошення республіки.

У поздоровчій тереграмі підкреслюється, що за роки народної влади трудящі НДР під керівництвом Соціалістичної єдиної партії Німеччини і свого уряду добились великих успіхів у піднесенні економіки і добробуту народу, в розвитку національної культури.

М. С. Хрущов і Л. І. Брежнев бажають керівникам НДР і трудящим республіки дальших успіхів у будівництві соціалізму, в спільній боротьбі за мир і дружбу між народами.

(ТАРС).

ВІСТІ З КУКУРУДЗЯНОГО ФРОНТУ

НОВА ПРАГА. 17 юнаків і дівчат артлі імені Мічуріна на чолі з правницею контори колгоспу Олександрою Бакушею, крім своєї основної роботи, взяли за завдання вирощувати кукурудзу на площі 20 гектарів. Чудесний врожай збирають зараз добровольці кукурудзяного фронту: по 61 центнеру з кожного гектара — на 11 центнерів вище зобов'язання!

В. ЯТРАНЄВ.

ДОЛІНСЬКА. Успішно йде збирання кукурудзи у другому відділку радгоспу імені Карла Маркса. Герой сьогоднішніх днів — Павло Решняк. Агрегатом «ККХ-3» він уже зібрав кукурудзу з площі 100 гектарів.

М. ЗИМА,
тракторної
бригади.

КОМПАНІВЦІ РАПОРТУЮТЬ: З КУКУРУДЗОЮ ВПОРАЛИСЯ!

МОЛОДИ кукурудзіводи Компаніївського району виростили в нинішньому році чудовий урожай кукурудзи. Комсомольці подбали про збереження врожаю і вчасне збирання його. В усіх 23 комсомольсько-молодіжних ланках йшла вперед боротьба за виконання щоденних завдань, чітко дотримувались плану збирання.

За попередніми підрахунками було встановлено, що збиральні роботи на комсомольських гектарах будуть завершені 1 жовтня. Підрахунки були точними. В перший день жовтня Компаніївський райком ЛКСМУ рапортував: «З кукурудзою впоралися!» На всіх 3.892 комсомольських гектарах зібрано високий урожай. Ланка Ніни Бортник з колгоспу імені Шевченка, наприклад, одержала по 62 центнери зерна кукурудзи на кожному з 125 гектарів. Такий же урожай виборала ланка доярок з колгоспу імені Кірова. По 57 центнерів качанистої видав кожен з 66 гектарів у ланці Галини Вінниченко з колгоспу «Україна».

Вчасне збирання кукурудзи на зерно — це нова блискача перемога компанійських комсомольців на друтих жнивах. Раніше вони вийшли переможцями серед комсомольських організацій області по заготівлі кормів для громадського тваринництва. За перший період двомісячника їм присуджено премію в розмірі 100 карбованців.

БАТЬКИ ЗА СВОБОДУ І ЩАСТЯ БОРОЛИСЬ

Высоко, высоко в небе
дышит пожар,
То средь степи горит
буйный Татарбунар...

НІБИ гімн людській мужності, звучить пісня про тих, хто в умовах найжорстокішого жандармського свавілля зумів організувати і підняти на справедливу боротьбу принижених і ображених, хто не занепав духом в казематах румунської в'язниці Дофтана.

...То средь степи горит
буйный Татарбунар.

Таким був трагічний фінал подій, які багато років тому розігралися у великому бесарабському селі.

...Темно, холодно в землянці Якова Монастирліу. Тихо плаче скрипка, плаче і маленький Федот.

— Мамцю, я їсти хочу.
— А ти засни, синку. Засни. Воно й перекохеться.

— Татку, я їсти хочу.
— Немає чим тебе погодувати, любий. Може завтра щось принесе.

Подивись, Федотику, які руки у твого батька. Сильні і міцні. Вони можуть за кілька хвилин підкувати коня, перенести куди завгодно ящики з виноградом, збудувати хату і зшити чудові чоботи. Руки Якова Монастирліу однаково добре володіють лопатою і смичком. Не можуть вони тільки заробити на хліб своїм дітям: немає, де працювати.

Плаче голодний Федот, плаче скрипка. Плаче вона і в інших землянках молдаван. Розповідає про тяжку долю Бесарабії, яка стогне під ярмом боярської Румунії, про кров безвинно загинувших людей. І ніхто не знає, куди поділось щасливе життя, і чи є воно десь взагалі?

«Кажуть, ходять селами незнайомі, — половзла Татарбунарами чутка. — Твердять, що румунешти не вічні на нашій землі. Мовляв, боротися проти них потрібно».

А як боротися, роз'яснювали людям керівники комуністичних і революційно-селянських організацій А. Клужніков, І. Батишев, Л. Цуркан і М. Лісовий.

«Бум-бом, бум-бом...» Пливе над Татарбунарами густий кличний передзвін церковного дзвона. Цей сигнал пролунав у ніч з 15 на 16 вересня 1924 року, а вже через кілька хвилин вулиці заповнили жителі села, озброєні вилами, дрючками, сокирами.

Вдень, 16 вересня, полум'я повстання охопило навколишні населені пункти — Акмангит, Чичмеле, Ескиполос. Але в ніч з 17 на

18 вересня, після попереднього варварського бомбардування села, окупанти увірвалися в Татарбунари, вчинили дику розправу над населенням. Всі житла були спалені. Більше трьох тисяч повсталих румунська жандармерія без усякого слідування і суду розстріляла, до 500 чоловік потрапили у в'язницю.

— Важко навіть говорити про ті часи, — згадує учасник Татарбунарського повстання, а тепер голова ревізійної комісії колгоспу, Дмитро Максимович Седой.

— Ви, мабуть, вже були в нашому музеї? — втручається в розмову ще один учасник повстання артільний коваль Кирило Федорович Назаренко. — Там під склом лежать кайдани. Це я їх викував. Такі самі дзвеніли на моїх ногах, коли нас гнали в румунську в'язницю Дофтана. І ось робив я кайдани для музею і думав: треба частіше і нам, і дітям нашим дивитися на них, щоб не забувати про минуле, щоб ще краще оцінити наше теперішнє щастя.

«Щоб краще оцінити наше теперішнє щастя!» Як просто і в той же час величю висловив свої почуття старий колгоспник! Який глибокий зміст криється в його словах!

— Хіба мріяли ми в 1924 році про таке чудове життя? — продовжує Кирило Федорович. — Правду вам скажу, ні. Знали, буде воно кращим. Але таким, як зараз, навіть не уявляли. І ці разючі зміни відбулися всього лише за п'ять—шість останніх років. Не вірите? Ну от порівняйте тоді дві цифри: в 1953 році загальний дохід артілі імені Татарбунарського повстання становив трохи більше двох мільйонів карбованців, а в минулому році він перевищив за 33 мільйони у старих грошах. І знаєте, з чого все почалося? А втім, краще самі огляньте господарство, поговоріть з людьми...

А ПОЧАЛОСЯ ВСЕ ТАК

У ЛІТКУ 1955 року відстала артіль імені Татарбунарського повстання очолив колишній голова Килійського райвиконкому, агроном за спеціальністю Василь Захарович Тур. Перше засідання правління проходило на повітрі. Послухати нового «хазяїна» зібралось багато колгоспників.

— Зараз почне критикувати свого попередника, даватиме обіцянки підняти господарство, — гоміли люди. — Знаємо, не вперше...

Але «всезнайки» помилилися. Голова вирішив зайнятися розглядом заяв, яких виявилось більше двохсот. Зокрема, серед них був і маленький папірець з відверто нахабним текстом: «Прошу призначити мене завідувати ларком, бо я маю намір будувати хату...» В. З. Тур прочитав заяву вголос. Зміст її викликав сміх.

— Смішно? — запитав голова. — А мені не дуже. Мені соромно за автора цієї писанини, за вас, за себе. Значить, не поважають нас. Звикли з колгоспу тягти, а взаємні нічого не давати. Всі ви, мабуть, знаєте телятника Петра Білоуса. З його вини вчора здохло теля. Думаєте, Петро переживає? Ні! Він, як кажуть, і в вус не дме. Мовляв, артіль спіше. Нічого колгосп не спіше. Хто винний, той нехай і відповідає. Попереджаю, так зважди буде.

Саме боротьба проти безгосподарності, розхитаності, проти дрібних крадіжок і становить основу діяльності Василя Захаровича в перші місяці його нової роботи. Незабаром до колгоспу імені Татарбунарського повстання приєдналось ще вісім господарств. Це зразу ж ускладнило керівни-

цтво артілі, земельні володіння якої тепер становили 18,5 тисяч гектарів. Добра половина цієї площі — кам'янисті ґрунти, пустирі.

Татарбунари оцінювали своє життя під владою Румунії досить корогко та влучно. «Біда та ще й при камені», — говорили вони. Особливо погані ті поля, що межують з лиманом. Насичені сіллю, вони не дають високих врожаїв. Питання опріснення долини ставало одним з найважливіших. Ось тоді і прийшов до Василя Захаровича колгоспний умілець і винахідник Григорій Климович Вітрогон.

— Думка у мене є, — почав він, старанно добираючи слова. — Потрібно ізолювати долину від лиману, за допомогою дамби...

— Дамбою, кажеш? — заблищали очі Тура. — Та це ж здорово!.. А вийде щось путнє? Ти певний?

— Подивіться самі. — Вітрогон протягнув згорнутий в трубку аркуш паперу. — Тут всі розрахунки.

Забрав Василь Захарович креслення дедому, кілька вечорів просидів над ним. А потім викликав до себе головного бухгалтера І. Д. Москиса. Розповів про суть справи і попросив:

— Іван Данилович, зв'яжись, будь ласка, з машинно-меліоративною станцією. Дізнайся, скільки візьмуть за роботу.

Бухгалтер з'ясував і... жажнув.

— Та вони ж, безсовісні, нас без пожа заріжуть. Уявляєте, сто тисяч карбованців! Ні, Василю Захаровичу, таких грошей не можемо платити. Ми не настільки багаті, щоб кидати у лиман тисячі. Собі не вистачає.

— Не гарячись, не гарячись, — заспокоїв Тур. — Не я вирішую, порадились на правлінні.

Члени правління підтримали пропозицію Вітрогона і голови артілі. Але... Де взяти грошей?

— Я знаю де, — піднявся з місця виноградар О. К. Костюк. — Потрібно створити розсадник винограду, головним чином з європейських сортів. А то що у нас виходить? За де'ять років ледь посадимо 34 гектари. Хіба ж це розмах? Артіль повинна мати тисячу, ні, дві тисячі гектарів виноградних плантацій.

— Еге, чого захотів, — заперечив агроном І. Н. Чумаченко. — Нереально мислиш. Така справа нам не під силу.

— А чому? — не витримав Тур. — Роботи багато? Згоден. Але незабаром нова культура з лихвою окупить себе. І потім, просто необхідно по-іншому використовувати землю. А то ж у нас все навпаки виходить: на кращих площах

вирощуємо виноград, а кукурудза ледве животіє на кам'янистому ґрунті. Треба весь виноград перевести на схили.

Побудували першу дамбу. Трохи згодом — ще вісім. Лиман тепер вже не був страшним, а прісну воду стали брати з невеличкої річки Кагильник. На прибережних землях почали сіяти кукурудзу та інші зернові. А в 1956 році на схилах була висаджена перша партія винограду на площі сто гектарів, через рік — втричі більше. Тепер в колгоспі під виноградником — понад півтори тисячі гектарів. В минулому році ця галузь дала артілі близько дев'яти мільйонів карбованців доходу.

Голова колгоспу своєчасно підтримав спеціалістів, допоміг втілити їх пропозиції в життя... І нещодавній струмок забила ініціатива людей. В кабінеті Василя Захаровича постійними гостями стали агрономи, зоотехніки, рядові колгоспники. Вони приходили з цікавими ідеями, думками. Радялись, як збільшити виробництво м'яса, молока, одержати ви-

Хороше в колгоспному дитячому садку Ліді Данеско і Тоді Ш. Івано.

сокі врожаї кукурудзи, механізувати роботи на фермах.

НЕ ЗІРКИ З НЕБА ЗРИЗАЛИ, А ПРАЦЕЮ БАГАТСТВО ЗДОБУВАЛИ

В перші дні свого головування вирішив Василь Захарович поближе познайомитися з керівними кадрами колгоспу. Попросив секретарку викликати всіх бригадирів і завідуючих фермами. Надвечір зібралось не мало, не багато... 67 чоловік.

— Так... — тільки і вимовив голова. — Ну що ж, ведіть, покажіть своє господарство.

Пішли селом. Куди не поглянь — всюди будівлі. Але які? Приземкуваті, маленькі корівники, напівзруйновані пташники, свинарники. І в кожному з приміщень — десяток тварин.

— Та це ж чорт знає що! — не витримав Тур. — З таким вправлінським апаратом ми й через сотню років не позбудемось збитків. Та й кому потрібні ці карликові ферми?

І незабаром 67 бригад і ферм об'єднали в 5 комплексних бригад. На чолі кожної стали бригадир, агроном, зоотехнік, механік, завідувач фермою. Поступово більше як в шістьдесят разів зросло доходи, кілька мільйонів з них щороку виділялись на будівництво господарських споруд.

Татарбунари впровадили в життя госпрозрахункову систему, довели її до працівників кожної окремої галузі. Тепер всі знали: погано працюєш — мало заробиш. Промахи тваринників не прикриють виноградарі.

Така система оплати праці допомагає правлінню артілі у вирішенні головної проблеми — вироблення на досить посушливих землях відносно високого врожаю кукурудзи. А треба не забувати, що в 1957 році качаниста дала всього по 9 центнерів з гектара. Татарбунари вносили гній, сподівались на більший врожай, а одержали по... 10 центнерів з гектара.

І тоді були створені не механізовані, як у більшості господарств, ланки, а комплексні. Кожна колгоспниця старалась добитися високого врожаю на своїй ділянці. Бо знає, що одержить за це додаткову оплату. Наприклад, зібрала ланка понад 30 центнерів королеви полів з гектара — одержує премію 20 процентів від надплатової кількості зерна. Бригадирам і агрономам комплексних бригад видається додаткова оплата в півтора рази більша, ніж належить механізаторам.

Зaproвадження нової системи оплати принесло велику користь: в минулому році колгоспники зібрали по 35 центнерів кукурудзи, а в цьому сподівануться на всі 50.

Швидко, дуже швидко зростають доходи артілі. Про це красномовно свідчать сухі, але справді чудові цифри. Вдумайтесь в них, і ви зрозумієте всю їх велич.

В 1953 році в неподільний фонд було відраховано 438 тисяч карбованців, а в 1960 році — 8 мільйонів. 73 трактори, 57 комбайнів, 62 тракторні сівалки, 43 автомашини — така сьогоднішня технічна база господарства. Колгоспник одержує по 1 карбованцю 20 копійок (новими грошми) на трудові деньки. А додайте ще й вартість продуктів, виданих на трудові деньки — 1,5 кілограма зерна, 300 грамів винограду, 250 грамів овочів, півкілограма молока, 50 грамів олії!

— Тепер вам зрозуміло, — каже секретар комсомольської організації Павло Ігнатенко, — чому в наших колгоспників майже немає присадибних господарств. Непотрібні вони. Навіть корів з радістю віддали артілі. А коли потрібно, скажімо, молоко, йдемо в магазини (вони є в кожній бригаді) і по жетонах одержуємо його скільки потрібно.

ПРИЙОМНИЙ ДЕНЬ ГОЛОВИ

Недільний ранок видався похмурим. У вікно настирливо стукотіли краплі дощу.

— І куди ти в таку рань зібрався? — спростоння запитала дружина.

— До себе, — відповів Василь Захарович. — Забула? Сьогодні прийомний день.

Можна не побувати в будинках колгоспників, не розмовляти з ними, не бачити, в чому вони ходять на концерт в клуб, треба тільки послухати їх розмови з головою і стане ясно, як живуть сьогодні татарбунари. Люди йдуть до Василя Захаровича з різними проханнями, просять поради або вказують на промахи. Тур уважно вислуховує односельчан, вдумується в їх слова, і вже потім вирішує.

Ось до просторого кабінету заходить молодий тракторист Федір Стас. Він знякочило мнеться. — Ну, чого соромишся? — сміється Василь Захарович. — Коли дівчині освідчувався, був сміливішим. Мабуть, гроші на весілля хочеш виписати?

— Звідки ви знаєте? — зовсім зашарівся юнак.

— Посада така. — Тур пише записку в бухгалтерію, віддає її трактористові і вже навздогін радить. — Та вина візьми, птицю яку потрібно.

Ганні Захарівні Вітрогон для закінчення будівництва невисокає карбованців сорок.

— А, може, п'ятдесят візьмеш? — запитує Тур. — Згоден.

Високий, коротко підстрижений, чисто виголений, він весь так і світиться радістю керівника, під началом якого люди живуть щасливо і щасливо.

Пам'ятник героям Татарбунарського повстання.

— Дозвольте, Василю Захаровичу.

— Заходь, заходь, Валюшо, — піднімається назустріч білявій дівчині. — Тебе і не впізнати. Справжньою горюдиною стала.

Валія Чумаченко закінчила середню школу. Запропонували їй було роботу в конторі — відмовилась. Два роки працювала біля телят. Колгосп рекомендував дівчину на навчання до Одеського медичного інституту.

— Стипендію своєчасно одержуєш? — цікавиться Тур. — Вистачає?

— Звичайно. Адже вона на 15 процентів вища за державну.

Валія не єдина колгоспна стипендіатка. Три роки працював електриком артільної електростанції Володимир Каменюк. Тепер він — студент Одеського політехнічного інституту. Вже є посада і для майбутнього історика Ганни Седої. Вона буде першою завідувачою місцевим музеєм Татарбунарського повстання. Пройде небагато часу, і велика колгоспна сім'я, в якій вже зараз є 32 спеціалісти з вищою і середньою освітою, поповниться ще 16 випускниками вузів — артільними стипендіатами.

Разом заходять кілька чоловік. Їм потрібен цемент, черепиця, ліс.

— Зараз розберемося. Василь Захарович просить по телефону зайти В. І. Гурандо. Вячеслав Іванович — інженер по будівництву. Так, так, не дивуйтесь. В колгоспі імені Татарбу-

нарського повстання закінчили настроювати інструменти, Паяло Ігнатенко взяв на руки розшитий рушник з хлібом-сіллю.

— Приготуватися, — віддає наказ керівник оркестру. — І...

Урочисто лунають звуки «Вихідного маршу» І. Дунаєвського. Під'їжджає «Волга». Трохи засоромлені, радісно-схвилювані з машини виходять полевод артілі Ольга Бандарюк та працівник районної газети Олександр Максимчук і тут же потрапляють у міцні обійми друзів.

— Товариші, товариші, — сміється Павло. — Обійми, поцілунок, подарунки в другу чергу. Зараз на порядку денному моя промова. Майте повагу до свого секретаря.

Нарешті юнаки і дівчата випускають молодожонів з «полону».

— Дорогі друзі, — звертається до Олі і Олександра комсорг. — Поздоровляю вас, від широкого серця поздоровляю з одруженням. Ви особливо не журіться. Нічого не поробиш — такий закон життя. Всі колись в ЗАГСі бували або ще будемо там. В усякому разі бажаю вам щастя, довгого життя і дітей таких же повних, кра-

сивих, як цей коровай.

Сміх, дружні оплески зустрічають жартиливо промову Павла.

Потім молодих супроводжують фотографію, а вже звідти... Куди підуть далі молода сім'я Максимчуків та їх товаришів? Думаємо, пояснювати не доведеться...

Комсомольське весілля Олі і Олександра — це лише одне з тридцяти, які відбулися в колгоспі на протязі останніх років. Організатором всіх їх є комітет комсомолу артілі. А втім, місцеві комсомольці стали ініціаторами багатьох хороших справ. На всіх ділянках виробництва можна зустріти їх, працівників, енергійних, веселих.

В третій комплексній бригаді ви обов'язково побачите хуторянку дівчину. Це — пташниця Ліда Данильченко. По 141 яйця одержала вона в минулому році від кожної курки-несучки.

Зайдете на подвір'я ферми першої комплексної бригади і вам в очі неодмінно кинеться красивий транспарант з написом: «Комсомольсько-молодіжний корівник. Наше зобов'язання: надіти від кожної фуражної корози по 2500 літрів молока». В чотирирядному корівнику — зразкова чистота. Біля тварин порожняють молоді дівчата Марія Барбаняга, Ганна Марченко, Шура Данильченко. Всі вони — активні учасники художньої самодіяльності.

Ви, звичайно, не чули, як співає Марія? Дуже шкода. Скажемо відверто, чудово виконує вона сатиричні частівки. До речі, агіткульбригада артілі складається виключно з молоді. На обласному огляді сільські аматори зайняли перше місце, а тепер готуються до виступів у Києві.

Комсомольці, — каже секретар партійної організації Володимир Кузьмич Бобовський, — наші активні помічники. Напровесні ми на загальних зборах зобов'язались виростити по 50 центнерів кукурудзи з площі 2550 гектарів. Застрільником в цій справі стала комсомольська організація.

...Йшли збори комсомольців четвертої комплексної бригади. Виступаючи говорили про те, що у них в селі Борисівці немає стаціонарного кінотеатру, а пересувка не завжди задовольняє. Останнім словом взяв секретар комітету Костянтин Никульча.

— Ви знаєте, — говорив він, — що колгосп вже спорудив три літні кінотеатри в бригадах. Незабаром розпочнеться будівництво й у нас. А може не будемо чекати у моря погоди? Адже й у самих руки є.

— Вірно! Давно потрібно взятися за цю справу, — почувся голос.

Звернулися до правління артілі з проханням допомогти будівельними матеріалами. І закипіла робота. Комсомольці працювали після трудового дня, по неділях. Казковими темпами зростала споруда. А через деякий час красенькі-театр гостинно відчинив свої двері. Власними силами комсомольці збудували й танцювальний майданчик, навколо посадили сад. Їх руками закладені садки і біля правління колгоспу, в селі Глибочкому, вздовж асфальтованих доріг. І киплять вони весною білоружевою піною, немов квітуче життя татарбунарців, які завдяки своїй натхненній праці вже сьогодні стоять на порозі жаданого і близького завтра.

ТАКІ ВОНИ — РИСИ

МАЙБУТТЯ!

У 1930 році Н. С. Бененштейн разом з молодією дружиною вирішив залишити рідні Татарбунари. Поїхав шукати щастя й роботи в Америці. Золоте марево владно тягнуло його в цей далекий край. Але щастя було ілюзорним, як жарптиця. За океаном він бачив блискучі комфортабельні машини і людей, які просили милостиню, сліпили очі яскраві реклами магазинів, і кожного дня він читав повідомлення газет про загибелі безробітних, які кидалися вниз з стовповерхових хмарочосів.

В Монтевідео Нафтул Соломонович став батьком: народився син Валентин, згодом — дочка Олена. Нелюдські зусилля робив Бененштейн, щоб прогнати сім'ю, але повсюди, куди б він не подався, висіли короткі, лаконічні написи: «Місце немає». Валентин і Олена не пізнали радості дитячих ясел і садків: перебування в них коштувало дуже дорого. Одного разу тяжко захворіла дочка, але покласти її в лікарню Нафтул Соломонович не мав ніякої можливості — не було грошей.

В 1956 році сім'я Бененштейнів повернулася в Радянський Союз. В колгоспі імені Татарбунарського повстання емігрантів зустріли, наче рідних. Дали комунальну квартиру, влаштували на роботу.

— Я потрапив зовсім в новий світ, — схвилювано каже Валентин. — Світ, де людина — людини друг, де турботи про скромних трудівників підпорядковано буквально все.

Слова Валентина неважко проілюструвати на прикладі артілі імені Татарбунарського повстання.

...Наприкінці 1947 року колишнього голову ревізійної комісії Федорова викликали на засідання правління.

— Є пропозиція, Іване Федоровичу, — звернувся до нього В. З. Тур. — Призначити тебе завідувачем пенсійним відділом артілі.

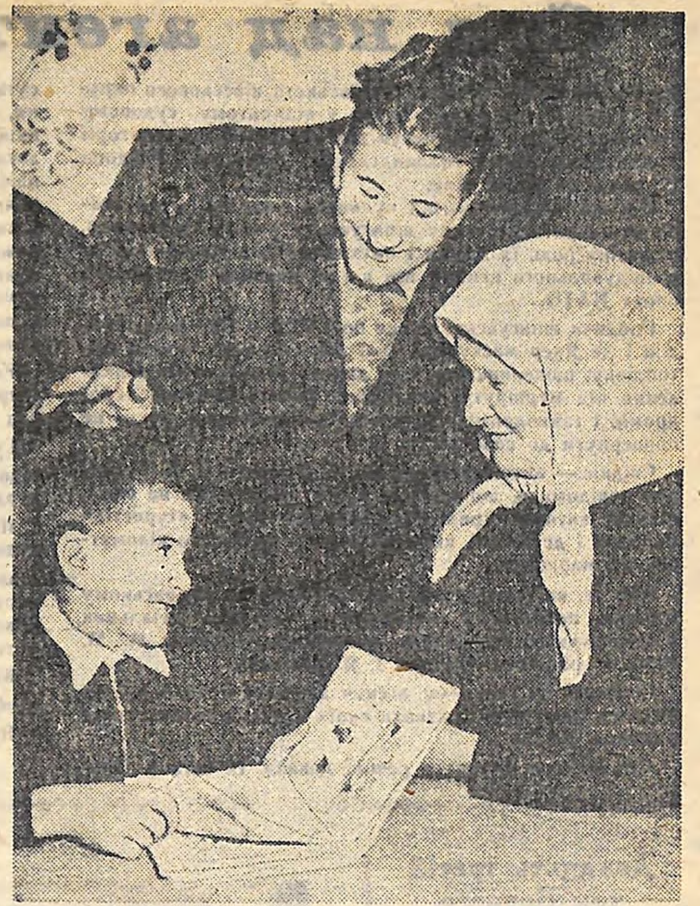
— Не розумію, — образився Федоров. — Коли не справляюся зі своїми обов'язками, скажіть прямо. А навіщо ж дипломатію розводити. Що ж я робитиму на новій посаді? Роль міністра без портфеля виконуватиму?

— Саме тому, що справляєшся з своїми обов'язками, і вирішили перевести на іншу ділянку. А за роботу не хвилюйся — по горло вистачить.

Голова артілі виявився правим: 488 престарілих колгоспників одержує зараз пенсію, розмір якої коливається від 7 карбованців 50 копійок до 30 карбованців. Тільки за перше півріччя було видано 259.176 карбованців пенсій. Існує в артілі і так званий фонд допомоги. Його одержують похилого віку колгоспники, які не мають стажу для пенсії.

Можливо ви задумали спорудити новий будинок, чи то купити мотоцикла, або мебльовий гарнітур? Що ж, будь ласка! Зверніться до правління і одержите одnorазову грошову допомогу. В минулому році її було видано 40 тисяч карбованців. Зараз колгосп закінчує споруджувати будинок для одиноких старих людей.

Наш репортаж про артілі імені Татарбунарського повстання ми

Завідуючий пенсійним відділом колгоспу І. О. Федоров прийшов відвідати пенсіонерку М. М. Подгурську.

почали з розповіді про сім'ю Якова Монастирліу, сина якого Федот просив їсти. Близько сорока років минуло з тих страшних часів. Нашадок Федота Монастирліу школи не буває тепер голодним. В дитячому садку йому дуже подобається. Подобається тут і маленьким Танюші і Володі Стоянам.

— Раніше, бувало, підіймаєшся до сходу сонця, — згадує їх мати Марія Іванівна, — нагодують дітей і в поле. А чим вони цілий день займаються — не знаєш.

А тепер відправляємося ми з чоловіком на роботу зовсім спокійні.

Та й чого хвилюватися. Зайдіть, наприклад, в дитячий садок п'ятої бригади. Рівними рядочками стоять в просторій світлій спальні ліжка. На стелажах — купка книжок, ігри. Вихователки Валентина Чабан, Єфросина Матрошак не дають нудувати дітям: весела гра з м'ячем змінюється розучуванням пісень, віршів. В старшій групі проходять заняття по праці.

Всього в колгоспі п'ять дитячих садків-ясел. Близько 700 дітлахів відвідують їх. Батьки за це не платять жодної копійки. Не забу-

вають керівники артілі і про школярів. Для них на березі Чорного моря в селі Приморському побудований санаторій. Незабаром прийме перших пацієнтів грязелікарня. Нещодавно колгосп спорудив дитяче відділення лікарні і родильний будинок.

Ну от і, здається, все, що ми хотіли розповісти про колгосп імені Татарбунарського повстання. Його трудівники вже звикли до тих радісних змін, які роблять їх життя кращим, заможнішим.

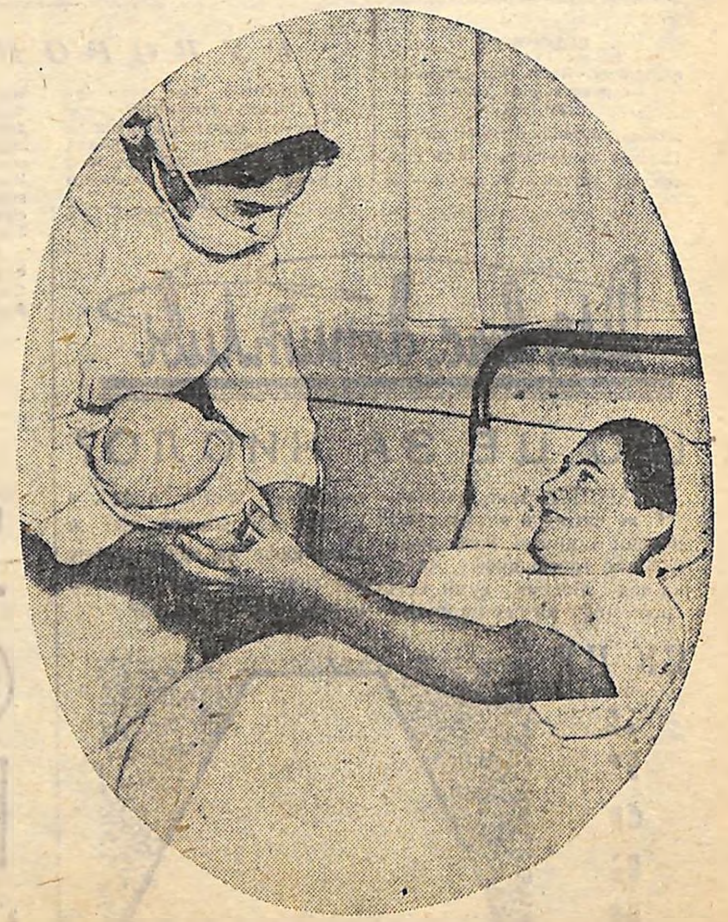
На фоні перетворень, що сьогодні відбуваються у цьому звичайному селі зримо бачиш, як поступово в життя колгоспників трудівників входять нові риси прийдешнього комуністичного майбуття, як стираються грані між містом і селом.

Є чого повчитися у татарбунарців, є що перейняти. Поїдьте до них по досвід, запозичте його — не пошкодуєте!

М. БАРСЬКИЙ,
Фото В. КОВПАКА.

спецкори «Молодого комунара».

Одеська область,
Татарбунарський район.

В родильному відділенні лікарні Червоної лікарні комсомолка Ліда Білоконь показує новонародженого сина Юрія матері-колгоспниці П. І. Бессенко.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»
8 жовтня 1961 р., 3 стор.

ТАТАРБУНАРСЬКОГО ПОВСТАННЯ

нарського повстання є й така посада. Є тут і будівельна бригада в складі 222 чоловік, штукатури, теслярі і навіть арматурники.

— Як у вас з матеріалами?

— Цемент можна видавати, цвяхи теж є. За черепицею збираюся завтра їхати до Одеси. Не встигаємо забезпечувати, — розводить руками інженер.

І дійсно. Індивідуальне будівництво в артілі йде казковими темпами. З 2274 дворів — 500 споруджено за останні чотири роки. Це головним чином, котеджі міського типу. Та й чому не будуватися, коли колгосп забезпечує всім необхідним. Каміння, покрівля, ліс — будь ласка! Кілька характерних цифр: за 10 місяців цього року артільним трудівникам видано 420 тонн цементу, а в минулому році вони одержали для своїх потреб 224 тисячі штук черепиці.

— План будівельних робіт на 1961 рік, — каже Вячеслав Іванович, — виражається в 596,9 тисячі карбованців в нових грошах.

Раніше ми, в першу чергу, споруджували господарські приміщення. Тепер будують тільки житло. На культурно-побутові об'єкти витратимо 445,1 тисячу карбованців. Вже закінчуємо будівництво двох клубів, широкоекранного літнього кінотеатру, грязелікарні, дитячого садка на 75 місць.

Інженер по будівництву на мить вагсається, щось згадуючи:

— Трохи не забув, Василю Захаровичу. Вчора перевіряли роботу котла лазні в четвертій бригаді. Працює бездоганно.

— А в Борисівці як справи?

— Вже прорили артезіанську свердловину. З майбутнього року Борисівці зможуть користуватися водопроводом.

Вже давно пішли останні відвідувачі, закінчився трудовий день. Лише голова колгоспу не йде додому. Він знову просить зайти Вячеслава Івановича та секретаря партійної організації Володимира Кузьмича Бобовського. Сидять вони, думають над тим, що вже зобов'язано і що потрібно завтра зробити для ще кращого, ще заможнішого життя людей.

НАДІЯНІ ПОМІЧНИКИ

— Ідуть, ідуть!
І зразу ж заметушився на товп молоді, який заповнив просторе подвір'я правління. Музи-

Суд над агентами НАТО

ВІЯСЬКОВИЙ трибунал Київського військового округу 4 і 5 жовтня розглянув у відкритому судовому засіданні справу про шпигунську діяльність на території Радянського Союзу голландських громадян Рейдона Еперта і де Яхера Лоу.

Під час попереднього і судового слідства було повністю викрито злочинну шпигунську роботу підсудних, мерзених роль їх хазяїв і натхненників з голландського розвідувального центру, що діє за указкою агресивного блоку НАТО.

Роблячи шпигунське турне по СРСР у 1961 році, Рейдон і де Яхер маскували свої дії, старанно ховали фотоплівку, шоденники та інші записи. Але постійні відхилення від маршруту, злодійське фотографування аеродромів і танкодромів, ліній електропередач, не могло не привернути до себе уваги.

Свідки — автоінспектори В. М. Коляев і Є. Я. Григоров повідомляють, що кожний з них затримував на своїй ділянці автомагістралі Сімферополь—Ялта «туристів» Рейдона і де Яхера, які відхилилися на багато кілометрів від маршруту.

Про те, як було затримано злочинців на радянському кордоні, повідомили військовий трибунал начальник Ужгородського контрольно-пропускного пункту М. М. Еркін і працівник Митниці І. Я. Завізіон.

Спіймані на гарячому агенти змушені були повністю визнати свою вину і назвати своїх хазяїв з голландської розвідки НАТО.

Суд починає оглядати речові докази. Їх багато. При-

сутні в залі представники громадськості столиці України, радянські та іноземні кореспонденти бачать арсенал шпигунського спорядження, яким щедро наділили своїх агентів розвідники Нідерландів і НАТО. Ось найдосконаліші фотоапарати з телеоб'єктивами, маленький бінокль, що здається театральним, а насправді потужний оптичний прилад, що дає змогу злочинцям вести спостереження на великій відстані, портативний радіоприймач, плавки з погайними кишнями і подвійною підкладкою, компас, безліч знятих фотоплівок, тонкі аркуші паперу з шпигунськими записами голландською і німецькою мовами.

Речові докази пред'являються підсудним. Вони підтверджують, що всі ці речі належать їм і одержані перед поїздом в СРСР від голландської розвідки.

Суд заслуховує експертів. Вони кажуть про те, що відомості, зібрані Рейдоном і де Яхером, становлять державну і військову таємницю Радянського Союзу.

Після дебатів сторін суд заслухав останні слова підсудних. Рейдон і де Яхер засуджують свою шпигунську діяльність і просять суд про пом'якшення. Підсудні заявляють, що процес був для них великим уроком і, відбувши належне покарання, вони ніколи більше не стануть на шлях злочинів.

Військовий трибунал засудив підсудних до 13 років позбавлення волі кожного.

Присутні в залі зустріли вирок з задоволенням.

(РАТАУ).

Двадцять третій том Повного зібрання творів В. І. Леніна

Вийшов з друку підготовлений інститутом марксизму-ленінізму при ЦК КПРС і виданий Держполітвидавом двадцять третій том Повного зібрання творів В. І. Леніна, в який входять твори, написані в березні — вересні 1913 року в умовах наростання нової революційної кризи.

В том включено вісім робіт, які раніше в творах В. І. Леніна не друкувалися: «Лист правління німецької соціал-демократичної партії», «Робітничка партія і ліберальні наїзники (про Потресова)», «Роковини «Правди» («Робітничка підтримка робітничої газети)», «Боротьба партії у Китаї», «З приводу передовниці в газеті «Луч» № 189», «Помішки про відхожих сільськогосподарських робітників», «Капіталісти і озброєння», «Дешево м'ясо — для народу».

(ТАРС).

Московська міжнародна виставка художньої фотографії.

Пан І. (СРСР). «Сільське весілля».

СУВОРОВСЬКИЙ ПОРОХ

НЕДАВНО, при виїзні землі на території Ізмаїльської фортеці, робітничі екскаваторники знайшли якийсь дерев'яний предмет. Коли розкопали лопатою

землю навколо, то всі побачили розсохлу, напівзотлілу дерев'яну бочку. Крізь щілини дерев'яних заклепок сипався чорний порошок. Якийсь робітник узяв трохи порошку і підніс запаленого сірника — він спалахнув. Так, це виявився порох!

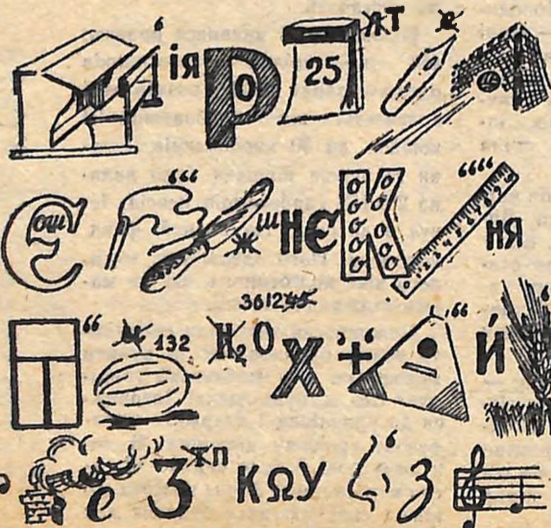
Почалися не зовсім звичайні в археології розкопки. Очевидно, знахідка пролежала в землі не менш як

півтори сотні років, тобто відноситься до часів взяття Ізмаїла російськими військами під керівництвом великого полководця О. В. Суворова. На місці, де знайдено бочку з порохом, існував, мабуть, або пороховий погріб, або підкоп для висадження в повітря споруд фортеці.

І. ЧЕРНЯКОВ.

м. Ізмаїл

РЕБУС

Склад читач нашої газети І. Кононов (м. Кіровоград)

ЧЕМПІОН ЛИШИВСЯ МИНУЛОРИЧНИЙ

Першість області з футболу

ЯК МІН ВЖЕ повідомляли, після попередніх змагань на першість області з футболу в двох зонах (Олександрійській і Маловісиківській) відбулися фінальні ігри. В Олександрії м'ялися силами п'ять команд, які добились найкращих результатів у попередніх змаганнях.

Основна боротьба за почесний титул чемпіона Кіровоградщини велась минулорічним переможцем області — колективом Балдаківського вугільного розрізу («Шахтарем») і футболістами Семенівсько-Головіцького вугільного розрізу. Обидві команди провели ігри без жодної поразки. Доля першого місця вирішувалася у зустрічі між ними. Вона закінчилася вітцією — 1:1. Оскільки команда Семенівсько-Головіцького розрізу до цього мала дві перемоги і одну нічию, а «Шахтар» — три перемоги, то чемпіоном так і лишився «Шахтар». Він і здобув право на перехідні ігри з майстрами класу «Б» — «Зіркою».

Одна з них відбудеться в Кіровограді, друга — в Олександрії. Третє місце з чотирма очками

зайняли спортсмени Кіровоградського агрегатного заводу, четверте — Кременчуцької ГЕС і п'яте — Гайворонського парозоремонтного заводу.

Фінал проводився на новому благоустроєному стадіоні, спорудженому на громадських нацяхах трудящихи селища імені Дмитрова.

В Маловісиківській зоні перемогла команда Кіровоградського заводу «Сільгоспдеталь». Вона зайняла шосте місце в області. На сьомому — Кіровоградський «Спартак» і на восьмому — команда Малої Виски.

Рішенням президії обласної футбольної секції визначено 28 найкращих футболістів, з яких створено дві збірних команди області.

ВСЕ БЫЛО, ГРЕЗИЛОСЬ...

Мне помнится (теперь уже туманно),
Как в детстве я и сверстники мои
Взапой читали толстые романы
Украдкой от заботливой семьи.
А к вечеру, наспех решив задачи,
И пробежав страницы школьных книг,
Ложились спать и в снах своих ребячих
Придумывали девушек своих.
Красивых, обязательно курносых,
Чуть грубых, как мальчишки озорных,
И чтобы были длинными-длинными косы,
Как в сказках о красавицах лесных.

...Все было, грезились и все отиелось.
И вот пришла на смену детству зрелость,
Пришли другие нежности и ласки
В пылу забот и в сутолоке дней.
И девушкам, красавицам из сказки,
Мы говорим о чувствах не во сне.
И снова перечитываем книжки,
Но не украдкой, как читали их...
А где-то желторотые мальчишки
Придумывают девушек своих.

Александр ЧЕРНЕЦКИЙ.

1. Хто з відомих російських письменників був талановитим інженером, будівником першої залізниці, яка з'єднала Європу і Азію?
2. Який великий російський композитор був відомим вченим, професором інженерної академії в Петербурзі?
3. Хто з відомих російських вчених-хіміків був названий «батьком російського раціонального бджільництва»?
4. Видний російський співак і режисер був морським офіцером. Про кого йде мова?

Редактор П. МАРЧЕНКО.

В кінотеатрах МІСТА

Кінотеатр «Мир». Для дітей. «ЗЕЛЕНИЙ ФУРГОН». Початок о 10-й годині ранку, 12, 2, 4 годині дня, 6, 8 та 10 годині вечора.

Кінотеатр «Хроніка». Документальний фільм «ПРО ЦЕ СПЕРЕЧАЮТЬСЯ У СВІТІ». Демонструється без перерви в 10 годині ранку до 8 годині 30 хвилин вечора. Художній фільм «ЧЕРВОНЕ ЛИСТЯ». Початок о 9 та 10 год. 50 хв. вечора.

Кінотеатр імені Держинського. Для дітей «ПЕРШИЙ ДЕНЬ»

НАША АДРЕСА
м. КІРОВОГРАД, вул. ЛУНАЧАРСЬКОГО, 36.
Телефони: редактора — 56-12, відповідального секретаря — 50-14, відділів — 50-24.
Газета виходить у середу, п'ятницю і неділю.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітета ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Кіровоградська обласна друкарня ім. Г. М. Дмитрова Облвидав, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

БК 00715. Зам. № 6732. Т. 27.000.

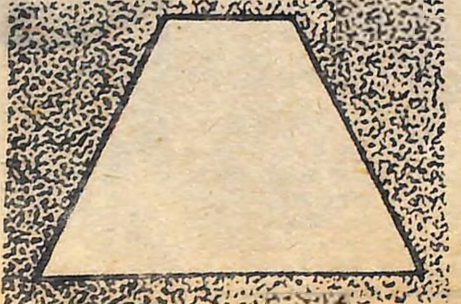
Для вас, доньки любі

ЩО ЦЕ ЗА ЧИСЛО?

ЗНАЙДІТЬ таке тризначне число, в якому сума першої і другої його цифр складає третю цифру, частка від ділення суми всіх трьох цифр на першу цифру дорівнює третій цифрі, а частка від ділення тієї ж суми цифр на другу цифру дорівнює половині третьої цифри. Яке це число?

ЯК ЦЕ

ЗРОБИТИ?

Розділіть цю фігуру на десять рівних по величині і однакових по формі частин.